

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoCsp/8/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119362177
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6119362177.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zast.: Advokátska kancelária Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739 proti žalovanej: O. A., V.. XX.XX.XXXX, B. P. Š. Č. XX, XXX XX Š. Č.S., B..Č.. Í., P., B., N. XX, o zaplatenie 8.650,51 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č. k. 8Csp/11/2020-151 zo dňa 12.11.2021 takto jednodhlasne

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok vo výroku III., IV. a V.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Konanie v časti o zaplatenie 2 225,- Eur s príslušenstvom zastavuje

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1 722,09 Eur a to spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 4 748,09 Eur počnúc od 01.09.2018 do 01.10.2018; zo sumy 4 659,09 Eur od 02.10.2018 do 31.10.2018; zo sumy 4 570,09 Eur od 01.11.2018 do 29.11.2018; zo sumy 4 481,09 Eur od 30.11.2018 do 01.03.2019; zo sumy 4 392,09 Eur od 02.03.2019 do 29.03.2019; zo sumy 4 303,09 Eur od 30.03.2019 do 30.04.2019; zo sumy 4 214,09 Eur od 01.05.2019 do 29.05.2019; zo sumy 4 125,09 Eur od 30.05.2019 do 01.07.2019; zo sumy 4 036,09 Eur od 02.07.2019 do 30.07.2019; zo sumy 3 947,09 Eur od 31.07.2019 do 30.08.2019; zo sumy 3 858,09 Eur od 31.08.2019 do 01.10.2019; zo sumy 3 769,09 Eur od 02.10.2019 do 29.10.2019; zo sumy 3 680,09 Eur od 30.10.2019 do 29.11.2019; zo sumy 3 591,09 Eur od 30.11.2019 do 31.12.2019; zo sumy 3 502,09 Eur od 01.01.2020 do 29.01.2020; zo sumy 3 413,09 Eur od 30.01.2020 do 02.03.2020; zo sumy 3 324,09 Eur od 03.03.2020 do 31.03.2020; zo sumy 3 235,09 Eur od 01.04.2020 do 29.04.2020; zo sumy 3 146,09 Eur od 30.04.2020 do 29.05.2020; zo sumy 3 057,09 Eur od 30.05.2020 do 30.06.2020; zo sumy 2 968,09 Eur od 01.07.2020 do 29.07.2020; zo sumy 2 879,09 Eur od 30.07.2020 do 31.08.2020; zo sumy 2 790,09 Eur od 01.09.2020 do 29.09.2020; zo sumy 2 701,09 Eur od 30.09.2020 do 29.10.2020; zo sumy 2 612,09 Eur od 30.10.2020 do 01.12.2020; zo sumy 2 523,09 Eur od 02.12.2020 do 29.12.2020; zo sumy 2 434,09 Eur od 30.12.2020 do 29.01.2021; zo sumy 2 345,09 Eur od 30.01.2021 do 02.03.2021; zo sumy 2 256,09 Eur od 03.03.2021 do 30.03.2021; zo sumy 2 167,09 Eur od 31.03.2021 do 29.04.2021; zo sumy 2 078,09 Eur od 30.04.2021 do 31.05.2021; zo sumy 1 989,09 Eur od 01.06.2021 do 29.07.2021; zo sumy 1 900,09 Eur od 30.07.2021 do 31.08.2021; zo sumy 1 811,09 Eur od 01.09.2021 do 29.09.2021

a zo sumy 1 722,09 Eur od 30.09.2021 do zaplattenia, a to všetko do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti žalobu zamietam.

IV. Dojednanie v čl. VII.. bode 1. úverovej zmluvy z 12.12.2014 v znení: „Klient v súlade s VOPF súhlasí s poistením na krytie úverovej pohľadávky pre prípad smrti prostredníctvom Zmluvy o hromadnom poistení, uzatvorenej medzi T. a M. Y.u, a.s.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Žalovanej nepriznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.“

2. Spor právne posúdil podľa ust. § 145 ods. 2, § 146 ods. 1, § 232 ods. 3, § 290, § 298 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, § 53 ods. 4 písm. a), § 53 ods. 5, § 54 ods. 1 a 2, § 517 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 1 ods. 1, § 2 ods. 1, § 7 ods. 3 a 5 zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení účinnom v rozhodnom čase, § 1 ods. 2 a 8, § 2 písm. a), b) a d), § 9 ods. 2 a 9, § 11 ods. 1, § 19 ods. 1 a 2, § 23 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej len „ZoSÚ“), § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom v rozhodnom čase.

3. V odôvodnení okrem iného uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 8.650,51 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 9.451,51 eur od 01.09.2018 do 01.10.2018; zo sumy 9.362,51 eur od 02.10.2018 do 31.10.2018; zo sumy 9.273,51 eur od 01.11.2018 do 29.11.2018; zo sumy 9.184,51 eur od 30.11.2018 do 01.03.2019; zo sumy 9.095,51 eur od 02.03.2019 do 29.03.2019; zo sumy 9.006,51 eur od 30.03.2019 do 30.04.2019; zo sumy 8.917,51 eur od 01.05.2019 do 29.05.2019; zo sumy 8.828,51 eur od 30.05.2019 do 01.07.2019; zo sumy 8.739,51 eur od 02.07.2019 do 30.07.2019 a zo sumy 8.650,51 eur od 31.07.2019 do zaplattenia. Svoju žalobu odôvodnil tým, že na základe žiadosti o poskytnutie úveru uzatvoril dňa 12.12.2014 so žalovanou úverovú zmluvu č. XXXXXXXX/XXXX (ďalej len „úverová zmluva“) a poskytol jej medziúver v zmysle Všeobecných obchodných podmienok pre stavebné sporenie Z. (ďalej len „VOP“) v sume 14.000 eur, pričom z tejto sumy bola suma 11.200 eur čerpaná žalovanou na základe jej písomnej požiadavky, ktorá skutočnosť bola žalovanej oznámená listom zo dňa 16.12.2014 označeným ako „Oznámenie o výplate“. Žalovaná sa zaviazala splácať jej poskytnutý úver pravidelnými mesačnými splátkami v sume po 154 eur so splatnosťou každej splátky vždy prvý deň príslušného kalendárneho mesiaca, pričom splátka sa považovala za včas zaplattenú, ak bola pripísaná na úverový účet najneskôr 16. deň v príslušnom mesiaci; prvá splátka bola splatnou dňa 01.01.2015. Žalovaná prestala uhrádzať riadne mesačné splátky, čím podmienky pridelenia stavebného úveru nespĺnila, a keďže jej medziúverový účet vykazoval tzv. nedoplatok na riadnych splátkach, bola jej zasielaná upomienka. Napriek tejto skutočnosti bola žalovaná po dobu dlhšiu ako 3 mesiace v omeškani so splácaním, preto bola žalobcom podľa čl. VIII ods. 3 úverovej zmluvy 31.08.2018 požiadaná o okamžité splatenie celého zostatku úveru vo výške 9.451,51 eur a súčasne podľa prvej vety čl. VIII ods. 6 úverovej zmluvy sa od uvedeného termínu zvýšila platná úroková sadzba zostatku medziúveru o 5 % p.a. Po tom, ako žalovanú vyzval na predčasné zaplattenie celého jej dlhu, žalovaná na jeho splatenie učinila tieto čiastkové úhrady - sumu po 89 eur v dňoch 01.10.2018; 31.10.2018; 29.11.2018; 01.03.2019; 29.03.2019; 30.04.2019; 29.05.2019; 01.07.2019 a dňa 30.07.2019.

4. Podaním doručeným súdu prvej inštancie žalobca zobral svoju žalobu čiastočne späť, a to v rozsahu zaplattenia 2.225 eur z dôvodu, že žalovaná po podaní žaloby učinila na splatenie svojho dlhu ďalšie splátky a to v sumách po 89 eur v dňoch 30.08.2019; 01.10.2019; 29.10.2019; 29.11.2019; 31.12.2019; 29.01.2020; 02.03.2020; 31.03.2020; 29.04.2020; 29.05.2020; 30.06.2020; 29.07.2020; 31.08.2020; 29.09.2020; 29.10.2020; 01.12.2020; 29.12.2020; 29.01.2021; 02.03.2021; 30.03.2021; 29.04.2021; 31.05.2021; 29.07.2021; 31.08.2021 a 29.09.2021. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca zobral svoju žalobu späť v časti o zaplattenie 2.225 eur, a to v čase pred začatím meritórneho prejednávania veci na pojednávaní, súd prvej inštancie postupom podľa § 145 ods. 2 CSP v spojení s § 146 ods. 1 CSP konanie v tejto časti zaplattenia 2.225 eur s príslušenstvom zastavil tak, ako je uvedené vo výroku I. napadnutého rozhodnutia.

5. Súd po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola dňa 12.12.2014 uzavretá zmluva o spotrebiteľskom medziúvere (ďalej len „úverová zmluva“). Žalobca nepopieral postavenie žalovanej v zmluvnom vzťahu ako spotrebiteľa, ani spotrebiteľský charakter medziúveru. Keďže zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle cit. ustanovení § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) ZoSÚ, musí obsahovať aj náležitosti ustanovené týmto zákonom v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, absenciu ktorých tento zákon v ustanovení § 11 ods. 1 spája s následkom bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. Pokiaľ ide o istinu medziúveru, súd prvej inštancie uviedol, že podľa úverovej zmluvy uzavretej dňa 12.12.2014 medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom síce na jej základe mal byť žalovanej poskytnutý medziúver vo výške 14.000 eur, avšak zo samotným žalobcom predloženého listu „Oznámenie o výplate“ zo dňa 16.12.2014 vyplýva, že medziúver žalovaná v skutočnosti čerpala iba v sume 11.200 eur, pričom dôkaz o jeho dočerpaní žalovanou v celej úverovej zmluve proklamovanej sume žalobca nepredložil. Okrem toho aj suma schváleného medziúveru vo výške 14.000 eur, ako údaj podľa cit. § 9 ods. 2 písm. g) ZoSÚ je v úverovej zmluve uvedený nesprávne, pretože v deň čerpania medziúveru bola žalovanej z neho zúčtovaná v prospech žalobcu suma 168 eur, a to ako poplatok za poskytnutie medziúveru, ktorú sumu poplatku súd prvej inštancie nezohľadnil ako súčasť reálne žalovanej poskytnutej istiny medziúveru. Dojednanie tohto poplatku v úverovej zmluve nepovažoval za individuálne dojednané, keďže úverová zmluva bola vopred predtlačená bez možnosti vpisovania nových údajov. Nie je zrejším ani spôsob, akým žalobca k uvedenej sume poplatku dospel, resp. od čoho odvíjal jeho výšku, aby si v prípade matematicky zdatnejšieho spotrebiteľa, tento mohol overiť správnosť výšky tohto poplatku. Údaj o tomto poplatku obsahuje príloha č. 1, ktorá však žalovanou nie je signovaná a navyše v úverovej zmluve nie je táto príloha pomenovaná, takže nie je ani zrejším, či sa skutočne jedná o prílohu k úverovej zmluve. Z úverovej zmluvy nie je zrejme ani v čom spočívalo protiplnenie za zaplatenie tohto poplatku. V tejto spojitosti súd poukázal aj na rozhodnutie Vrchného krajinského súdu v Karlsruhe sp. zn. AZ17U 192/2010 zo dňa 03.05.2010, podľa ktorého poplatky za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru sú neprijateľné zmluvné podmienky. Keďže poplatok za poskytnutie medziúveru nebol v úverovej zmluve transparentne a zákonne dojednaný, a teda ho v súlade s § 9 ods. 9 zákona o spotrebiteľských úveroch nemožno od spotrebiteľa požadovať, súd tento poplatok nezohľadnil ako súčasť reálne žalovanej poskytnutej istiny medziúveru, z ktorého dôvodu tak už v základnej náležitosti úverovej zmluvy, a to v uvedení výšky sumy medziúveru, je úverová zmluva zavádzajúca. V dôsledku uvedeného, údaj o celkovej výške poskytnutého medziúveru, uvedený v úverovej zmluve sumou 14.000 eur je zjavne nesprávny, čím nie je dodržaná zákonom predpísaná obligatórna náležitosť spotrebiteľských úverových zmlúv podľa cit. § 9 ods. 2 písm. g) ZoSÚ, v dôsledku čoho je úver potrebné považovať za bezúročný a bezpoplatkový. Nadväzne na uvedené, keďže údaj o výške čerpaného úveru, ako jeden z podstatných parametrov pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) bol v zmluve uvedený nesprávne, musela byť na základe tohto chybného údaju zákonite nesprávne vypočítaná aj RPMN, preto aj z tohto dôvodu je žalovanej poskytnutý medziúver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov. Súd prvej inštancie skonštatoval, že v danom prípade v úverovej zmluve nie sú v súlade s dikciou cit. § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch prehľadne uvedené všetky potrebné údaje, žalobcom použité pre výpočet RPMN. S výpočtom RPMN súvisí aj otázka poplatku za poistenie, ktorý je súčasťou RPMN iba v prípade, ak poistenie úveru je podmienkou jeho poskytnutia, pričom v danom prípade, keďže, ako už bolo konštatované, v úverovej zmluve absentuje explicitné uvedenie výpočtu RPMN a vstupných premenných k tomuto výpočtu použitých, nie je ani zrejme či poplatok za poistenie v sume 7 eur mesačne bol alebo nebol súčasťou výpočtu RPMN. Pokiaľ ide o poistenie, z úverovej zmluvy čl. VII., bodu 1 iba vypláva, že žalovaná súhlasí s poistením, avšak už bez bližšej konkretizácie napr. výnimiek z tohto typu poistenia a bez vedomosti o podmienkach poistného krytia, keďže nebolo preukázaným, žeby žalovaná ako spotrebiteľ bola oboznámená s obsahom zmluvy o hromadnom poistení. Navyše v tomto ustanovení sa žalovanej ukladá povinnosť podrobiť sa dojednaniam v poistnej zmluve uzavretej veriteľom s vopred ním určenou poisťovňou, opäť bez možnosti žalovanej ovplyvniť jej výber. Z uvedených dôvodov, súd v súlade s § 298 ods. 1 CSP vo výrokovej časti napadnutého rozsudku konštatoval vzhľadom na formuláciu tejto zmluvnej podmienky jej neprijateľnosť. Keďže neprijateľné zmluvné dojednanie je podľa cit. § 53 ods. 5 OZ neplatné, súd zohľadnil celú sumu zaplatenú žalovanou na takto neplatne dojednané poistné v prospech splatenia dlžnej sumy istiny medziúveru.

6. Súd zároveň konštatoval, že v úverovej zmluve absentuje aj obligatórna zákonná náležitosť podľa cit. § 9 ods. 2 písm. y) ZoSÚ, a to je uvedenie priemernej RPMN. Na základe všetkých vyššie uvedených dôvodov dospel k záveru, že spotrebiteľský medziúver poskytnutý žalovanej na základe predmetnej

úverovej zmluvy je bezúročný a bez poplatkov, preto žalovanou učené platby na jeho splatenie započítal v prospech splatenia istiny jej reálne poskytnutého medziúveru, ktorý jej bol poskytnutý vo výške 11.032 eur (t.j. po odpočítaní sumy poplatku za poskytnutie úveru vo výške 168 eur od sumy čerpanej zálohy medziúveru 11.200 eur). Z listu žalobcu „Oznámenie o výplate“ zo dňa 16.12.2014 súd zistil, že po čerpaní zálohy zo schválenej sumy medziúveru vo výške 14.000 eur mala žalovaná k dispozícii ešte 2.800 eur, avšak je zrejším, že poplatok bol žalovanej zúčtovaný už z čerpanej zálohy medziúveru. Podľa žalobcom predložených výpisov zo sporiaceho a medziúverového účtu, žalovaná za obdobie od 01.01.2015 do 31.08.2018 zaplatila splátkami celkom sumu vo výške 6.119,74 eur, pričom ku kreditným operáciám na označených účtoch žalovanej je nutné pripočítať nie len jej priame platby, ale v jej prospech aj sumy pripísané ako úroky z ňou samotnou nasporených finančných prostriedkov a tiež štátne prémie za obdobie od 01.01.2015 do 31.08.2018 v celkovej sume 164,17 eur, ale aj čiastkové úhrady, ktoré žalovaná učinila na splatenie medziúveru v dobe po jeho zosplatnení do podania žaloby, a to v sume po 89 eur v dňoch 01.10.2018; 31.10.2018; 29.11.2018; 01.03.2019; 29.03.2019; 30.04.2019; 29.05.2019; 01.07.2019 a dňa 30.07.2019, (po zosplatnení medziúveru do podania žaloby žalovaná zaplatila ešte sumu 801 eur, t.j. 9 x 89); a napokon je treba započítať aj úhrady žalovanej, ktoré v sume 2.225 eur splátkami po 89 eur učinila aj v čase po podaní žaloby, t.j. spolu tak žalovaná na splatenie jej poskytnutého medziúveru buď priamo zaplatila a z nasporenej sumy získala či už titulom úroku alebo štátnej prémie sumu 9 309,91 Eur (6 119,74 + 164,17 + 801 + 2 225 = 9 309,91), ktorú sumu okresný súd započítal ako sumu na splatenie žalovanej reálne poskytnutej zálohy medziúveru. Keďže žalovanej z reálne čerpaného medziúveru zostáva žalobcovi splatiť ešte sumu 1.722,09 eur, súd k tejto úhrade žalovanú zaviazal výrokom II. napadnutého rozhodnutia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok III.)

7. Vo vzťahu k žalobcom uplatnenému úroku z omeškania, súd prvej inštancie uzavrel, že žalovaná sa so splnením svojho záväzku prvýkrát dostala do omeškania dňa 01.09.2018, t.j. deň po zosplatnení medziúveru, ku ktorému došlo 31.08.2018, keď neuhradila zročný dlh, preto jej vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi aj úroky z omeškania. Žalobcovi preto priznal aj nárok na úrok z omeškania od 01.09.2018 vo výške 5 % ročne zo súdom ustálenej dlžnej sumy nesplateného medziúveru, ktorý bol ku dňu zosplatnenia v sume 4.748,09 eur [$11\ 032 - (6\ 119,74 + 164,17) = 4\ 748,09$], ktorá suma výpočtového základu pre úrok z omeškania sa následne postupne ponížovala o sumu žalovanou učených splátok v sume po 89 eur v dňoch 01.10.2018; 31.10.2018; 29.11.2018; 01.03.2019; 29.03.2019; 30.04.2019; 29.05.2019; 01.07.2019 a dňa 30.07.2019, 30.08.2019; 01.10.2019; 29.10.2019; 29.11.2019; 31.12.2019; 29.01.2020; 02.03.2020; 31.03.2020; 29.04.2020; 29.05.2020; 30.06.2020; 29.07.2020; 31.08.2020; 29.09.2020; 29.10.2020; 01.12.2020; 29.12.2020; 29.01.2021; 02.03.2021; 30.03.2021; 29.04.2021; 31.05.2021; 29.07.2021; 31.08.2021 a 29.09.2021 tak, ako to je uvedené vo výroku II. napadnutého rozhodnutia. S poukazom na ust. § 232 ods. 3 CSP vzhliadol potrebu prihliadnuť na mimoriadnu situáciu v súvislosti s následkami pandémie, kedy množstvo ľudí prišlo o pravidelný príjem alebo ho má v zníženej miere, preto súd považoval za odôvodnené v tejto situácii predĺžiť lehotu na priznané plnenie, a z tohto dôvodu súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi jemu prisúdenú čiastku v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

8. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle ust. § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

9. Žalobca v zákonom stanovenej lehote podal voči výroku III., IV. a V. tohto rozsudku odvolanie, ktoré odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. b), d), f), g) a h) CSP. Uviedol, že súdne konanie bolo pôvodne vedené ako upomínacie konanie na Okresnom súde Banská Bystrica, v rámci ktorého bola dňa 23.09.2019 vydaný platobný rozkaz. Po postúpení veci vydal Okresný súd P. opätovne platobný rozkaz, pričom oba platobné rozkazy vyhovel návrhu v celom rozsahu, avšak neskôr boli zrušené z dôvodu, že tieto sa nepodarilo žalovanej doručiť. Žalobcu preto závery v napadnutom rozsudku prekvapili, a to z dôvodov, že vo veci bol vydaný platobný rozkaz dvomi rôznymi súdmi, pričom platobný rozkaz Okresného súdu P.v vydala sudkyňa, ktorá vo veci rozhodla napadnutým rozsudkom. Ak zmluva obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky, konajúce súdy nemohli rozhodnúť platobným rozkazom. Keďže žalovaná bola v priebehu celého konania pasívna, neboli rozporované žiadne skutkové okolnosti podľa § 151 CSP, ktoré by mali za následok meritórne nevyhovujúce rozhodnutie. Zápisnica o pojednávaní zo dňa 12.11.2021 neobsahuje predbežné právne posúdenia veci súdom a žalobcovi nebolo umožnené kvalifikovane reagovať na dopyt súdu priamo na pojednávaní. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky, ani spornosť dohodnutých a účtovaných poplatkov nevyplývala ani z výzvy súdu zo dňa 12.11.2021. Závery súd vzhľadom na okolnosti prípadu vo vzťahu k žalobcovi prekvapujúce a zjavne nespravodlivé. K vyhláseniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky v čl. VII ods. 1 zmluvy o úvere uviedol,

že súd bez bližšieho odôvodnenia konštatoval, že žalovaná nemala možnosť ovplyvniť znenie zmluvy o úvere, a preto nie je individuálne dojednanou zmluvnou podmienkou. Žalovaná predložila žalobcovi žiadosť o poskytnutie medziúveru zo dňa 26.11.2014, v ktorej si na základe slobodného rozhodnutia vybrala spôsob poistenia úveru formou hromadného poistenia dlžnej sumy. V prípade pristúpenia k hromadnému poisteniu je vopred známa výška poistného a tieto náklady sú riadne zohľadnené pri určení výšky RPMN. Závery súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti nemôžu obstať, pretože celková výška spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie vyplývajú priamo z čl. I v spojení s čl. II ods. 3 zmluvy o úvere. Záver o legitímnosti účtovania poplatku za poskytnutie úveru a správnosti postupu žalobcu nevyvracia ani rozhodnutie, na ktoré poukázal súd prvej inštancie, nakoľko z neho plynúce závery nemajú opodstatnenie vzhľadom na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-621/17, ktorého predmetom bolo práve posúdenie poplatku za spracovanie úveru a poplatku za poskytnutie úveru v kontexte neprijateľných zmluvných podmienok. Zmluvnými stranami dohodnutá odplata za dojednanie záväzku poskytnúť úver, odráža pravidlo v zmysle ust. § 199 Obchodného zákonníka a jej neprijateľnosť je tak z podstaty vylúčená. Z prieskumu neprijateľnosti je vylúčený obsah dojednanej podmienky ako hlavného predmetu plnenia a cenové dojednanie v zmysle ust. § 53 ods. 1 druhej vety OZ. Odplata za poskytnutie úveru je súčasťou hlavného predmetu plnenia. Súd konštatoval, že v zmluve o úvere je nesprávne uvedená výška úveru, z čoho automaticky vyvodil záver, že nesprávna je aj informácia o výške RPMN. Rovnako v bode 48. odôvodnenia konštatoval, že nesprávne uvedená je aj priemerná RPMN. Závery súdu sú výsledkom nesprávne zisteného skutkového stavu, keďže zmluvu neposudzoval komplexne. Absentujúce náležitosti sú totiž uvedené v čl. X ods. 3 a čl. X ods. 5 zmluvy o úvere. Vzorec matematického výpočtu RPMN nie je potrebné do úverovej zmluvy uvádzať duplicitne, keďže zákonodarca vzorec implementoval priamo do prílohy č. 2 k ZoSÚ. Podľa názoru súdu prvej inštancie zmluva neobsahuje ani náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ. K tomu žalobca poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 05.09.2019 vo veci TE proti Pohotovosť s.r.o., rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci Home Credit Slovakia a.s. proti Klára Bíróová C-42/15 a uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.04.2020 sp. zn. 1Cdo/142/2019. Zmluva obsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti vyžadované § 9 ods. 2 ZoSÚ v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy. Preto úver nemožno vyhlásiť za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaná nevyužila ani právo odstúpiť od zmluvy podľa ZoSÚ. Právne posúdenie veci súdom prvej inštancie a ním zistený skutkový stav sú neudržateľné a jeho postup v konaní neakceptovateľný. Žalobca bol napadnutým rozhodnutím ukrátený na svojich právach. Žiada, aby odvolací súd podanému odvolaniu vyhovel.

10. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

11. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

12. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd prejedná vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

13. Odvolací súd konštatuje, že vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

14. K námietke nesprávneho právneho posúdenia v zmysle ust. § 365 ods. 1 CSP písm. h) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (rozhodnutie NS SR, sp. zn. 7Cdo/7/2010). Z obsahu spisu mal odvolací súd za to, že k naplneniu tohto odvolacieho dôvodu

nedošlo, keďže súd prvej inštancie použil správny právny predpis a tento správny právny predpis aj interpretoval. Právne závery súdu prvej inštancie nepovažuje odvolací súd za vadné. Vo vzťahu k aplikácii práva všeobecnými súdmi odvolací súd uvádza, že výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany súdu prvej inštancie bola v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán sporu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení súdom prvej inštancie nedošlo k obmedzeniu tohto základného práva v rozpore s jeho podstatou a zmyslom (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

15. Odvolací súd nijako nepopiera aplikáciu ustanovení Obchodného zákonníka na úverové vzťahy. Predmetná vec sa však týka záväzkovo-právneho vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou obsiahnutou v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.). Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu. Ide teda o typický občianskoprávny vzťah a niet dôvodu nechrániť dobromyseľnosť žalovaného ako spotrebiteľa vychádzajúcu z dôvery v objektívne občianske právo.

16. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

17. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

18. Neprijateľnú zmluvnú podmienku definuje Občiansky zákonník v § 53 ods. 1 ako ustanovenie spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Neprijateľnú zmluvnú podmienku tak možno chápať ako podmienku, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu, pričom znaky takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú tak možno považovať aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia).

19. Neprijateľné podmienky nie sú taxatívne vypočítané, ich čiastočný demonštratívny výpočet obsahuje Občiansky zákonník v § 53 ods. 4, pričom aj súdna prax ich môže judikovať so zreteľom na skutkové a právne okolnosti prípadu. Súdny členský štát môžu judikovať, ktoré zmluvné podmienky sú nekalé (porov. C 237/02, *Freiburger Kommunalbauten*, cit.: „Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka, ako je tá, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, spĺňa kritériá požadované nato, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13 ako nekalú.“).

20. Neprijateľnosť poplatku za poistenie pre prípad smrti vo výške 7 eur vidí odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie predovšetkým v spôsobe jeho dojednania, pretože tieto poplatky boli neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, teda boli v zmluve predformulované a žalovaná ako spotrebiteľ, ak chcela zmluvu uzatvoriť, musela ju prijať ako celok. Z uvedeného dôvodu tak absentuje individuálnosť ich dojednania. Okrem toho je poplatok za poistenie pre prípad smrti neprijateľný aj z dôvodu jeho neurčitosti. Poplatok by mal korešpondovať nejakému predmetu plnenia. Žalobca bližšie nešpecifikoval, aké skutočné plnenie dostáva spotrebiteľ. Zákon o spotrebiteľských úveroch síce predpokladá okrem úrokov aj inštitút poplatku, ale je nevyhnutné, aby sa ním platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Aj keby sa pripustil takýto vedľajší predmet plnenia, odvolací súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorej zodpovedá poplatok za vedľajšie plnenie, ktoré si spotrebiteľ neobjednal, a ktoré slúži výlučne v prospech dodávateľa.

21. V zmysle ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka sa zmluvné podmienky a priori nepovažujú za individuálne dojednané, ak dodávateľ nepreukáže opak. V prejednávanej veci žalobca nepreukázal, že poistenie pre prípad smrti bolo individuálne dojednané. Ani formálne nie je oddelená od zvyšku zmluvy, a preto sú plne odôvodnené pochybnosti, či by spotrebiteľ uzavrel takto jednostranne nevýhodnú dohodu, pokiaľ by mu pri kontraktácii boli poskytnuté kvalifikované informácie a vysvetlenia, na základe ktorých by sa slobodne rozhodoval.

22. Ak má byť predmetná dohoda právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo konkrétna voľba znamená. Oprávnený v tomto smere dôkazné bremeno nespĺnil. Kritériom pre záver, že nejde o individuálne dojednanú dohodu je nepochybne forma uzavretej dohody, t.j. skutočnosť, že bola predložená spotrebiteľovi na podpis vo forme formulárovej zmluvy.

23. Ak teda dohoda o poskytnutí služby nebola individuálne dojednaná, t.j. bola spotrebiteľovi v rámci kontraktačného procesu nanútená, je opodstatnený záver o tom, že jej uzavretie bolo podmienkou získania úveru, a preto poplatok za ňu mal byť zahrnutý do RPMN. Ak žalobca takto nepostupoval, tak výška RPMN uvedená v zmluve je nesprávna, čo má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru (§ 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ), a preto je žalovaná povinná vrátiť žalobcovi len výšku skutočne poskytnutého úveru.

24. Podľa § 9 ods. 2 písm. g) ZoSÚ v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (12.12.2014), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie.

25. Údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, musí byť vyjadrený už pri podpise zmluvy. Celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, je v zmluve uvedená nesprávne. V zmluve tento údaj bol vyjadrený sumou 14.000 eur. Výška reálne poskytnutého medziúveru, ako vyplýva z výpisu účtu (č.l. 24), bola však 11.032 eur, keďže dňa 16.12.2014 bol žalovanej vyplatený medziúver vo výške 11.200 eur, a zároveň bol zúčtovaný poplatok vo výške 168 eur, na ktorý žalobca nemal nárok. Výklad pojmu a dôsledku nesprávnosti údajov o celkovej výške úveru podal Súdny dvor Európskej únie v rozsudku C-377/14. Podľa tohto rozsudku sa celkovou výškou úveru myslí suma, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom, a ktoré nie sú spotrebiteľovi reálne vyplatené. V zmysle tohto rozsudku Súdneho dvora do celkovej výšky úveru podľa článku 3 písm. l) a článku 10 ods. 2 Smernice 2008/48 nemožno zahrnúť nijakú zo súm určených ako odmena za záväzky dohodnuté z dôvodu úveru, ako sú administratívne poplatky, úroky, provízie a akékoľvek ďalšie poplatky, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť. Nesprávne uvedenie celkovej výšky úveru má v konečnom dôsledku za následok, že v zmluve je nesprávne uvedená výška RPMN a to v neprospech spotrebiteľa, keďže výpočet RPMN závisí od celkovej výšky úveru. Pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru pritom postačuje nesprávnosť uvedenia aj len jednej z náležitostí, ktoré musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať.

26. Keďže žalobca reálne poskytol žalovanej úver vo výške 11.032 eur a žalovaná splatila na úver sumu vo výške 9.309,91 eur (viď bod 6. odôvodnenia tohto rozsudku), súd prvej inštancie správne rozhodol, keď vzhľadom na záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy vo výške 1.722,09 eur spolu s úrokom z omeškania tak, ako je uvedené vo výroku II. napadnutého rozsudku, a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol (výrok III.).

27. K žalobcom namietanému prekvapivému rozhodnutiu súdu prvej inštancie vzhľadom na predtým súdom vydaný platobný rozkaz, odvolací súd dodáva, že je mylným presvedčením žalobcu, že by vydanie platobného rozkazu malo zakladať nemennosť názoru konajúceho súdu v otázkach, ktoré sa v prvotnom štádiu sporu nejavili ako problematické. Ust. § 265 ods. 1 CSP určuje, kedy môže súd vo veci rozhodnúť platobným rozkazom, ale nemožno z neho vyvodiť, že vydanie platobného rozkazu predstavuje pre ďalšie konanie záväznú posúdenie jednotlivých skutkových a právnych aspektov sporu.

28. Právne bezvýznamný je poukaz žalobcu v odvolaní na ustanovenie § 168 ods. 1 CSP. Ust. § 168 ods. 1 CSP uvádza, že súd nariadi predbežné prejednanie sporu, ak nerozhodne inak. Z ustanovenia vyplýva, že ide o možnosť, nie povinnosť nariadiť predbežné prejednanie sporu.

29. Ďalšie odvolacie argumenty odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia

bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany konania, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú otázku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava (II. ÚS 78/05). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu odvolateľa zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, vzhľadom na uvedené závery už irelevantnú a nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, i s poukazom na princíp hospodárnosti konania (čl. 17 OSP), odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

30. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj správne právne vec posúdil. Z týchto dôvodov odvolací súd považuje odvolanie žalobcu za nedôvodné a vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu, t.j. vo výrokoch III. IV. a V. potvrdzuje ako vecne správny (§ 387 CSP).

31. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 odsek 1 CSP v spojení s § 255 odsek 1 CSP. Neúspešný žalobca nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania a úspešnej žalovanej v odvolacom konaní preukázateľne trovy konania nevznikli.

32. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).